

KIADÓHIVATAL.
Budapest, Eszterházy-utca
12. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz a értéküldemények reklamáziók általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.

Megjelen minden pénteken.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Budapest, Vas-utca 15. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz a értéküldemények reklamáziók általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.

Megjelen minden pénteken.

Cselekedjünk!

Azt mondta Hermann Ottó képviselő utolsó interpellációjában Máramaros megyét illetően, hogy: „ostromolja a megyét a zsidóság, a dákoromán s az orosz, Máramarosban a magyarság ily ellenségekkel szemben létért való küzdelmet folytat.”

Örülünk, hogy Hermann Ottó kimondta, miszerint a zsidóság is ostromolja a megyét, örülünk, hogy belátta, mert ő nem viseltetik ellenszenvvel a zsidók iránt. Ha pedig már ily férfi is a ki zsidó barát hírében és zsidókegyben jár, kimondja egyszer ezt a szót, a mit mi folyton-folyvást hangoztatunk, akkor fér-e még kétség állításainknak alapos voltához? Az igaz, hogy ő ezuttal csak Máramaros megyének súlyosdását s okozó tényezőit érintette, de nekünk elég ennyi is, mert ez esetben az egyszerűen az általánosra igen helyes következtetést lehet vonni.

Ugy látszik tehát, hogy másoknál is utat tör magának lassan-lassan az a nézet, hogy mint a penészbogár mindenütt található a zsidó, jól érezvén magát a zagyvalékban, melyet neki a jelenlegi kormányzat teremtett.

És miféle kormány az, a mely látja, miként terjed a nében az elszegényedés, miként nagyobbodik az elzüllött existenciák serege? De nem tesz semmit? Miféle kormány az, a mely nem képes magát a zsidók uralma alól emancipálni, a mely kezet nyújt az adók tulságos emelésével annak az idegen fajnak, mely a kezet megragadja és váltóval meg spiritusszal segít a magyar népet tönkre tenni?

Hogy a tönkretevés nagy munkája mily haladást tett már, s hogy ez nem odadobott frázis azt legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy immár évente négy korosztályra van szükség, hogy a katonai törvényes létszám fentartassék! A magyar nép ifjúsága oly satnya, oly nyomorék már, hogy három korosztály sem képes adni a kellő ujoncz jutalékot holott régebben számfellettiek visszatérhettek szüleikhez munkájukhoz, mert nem volt rájuk szükség! Például hozzuk fel Arad városát, a hol az idej ujonczosánál 280 első korosztályu fiatal ember közzül csak 13 volt besorozható Arad; pedig nincs Máramarosmegyében.

Mindez azóta van, mióta a zsidóknak szabad kezük van, hogy megfertőzzék a zsidó borok és szeszek a mai generáció születését, mert a gyermek tápláltatásába már belejátszott a sok egészségellenes hamisítvány, miket oly sok lelketlen zsidó keze üz, és hamar szüleitől örökölt a gyermek a pálinka mérgéből egy az idegrendszer megromító adagot — serdülő korában ismét ott az a gonosz ital, mit a pálinkás putikokban dupla krétával jegyezve ad hitelbe a zsidó minden közrendészeti ellenőrzés nélkül.

Igy állunk ma, de nemcsak Máramarosban hanem szerte e hazában, hol apáink vére folyt!

Ennek véget kell vetni, meg kell oldani a zsidókérdést.

E tekintetben konstatáljuk, hogy ez sokkal könnyebbnek látszik, mint évekkel az előtt, midőn a zsidókérdés elemi erővel tört ki. Véget kell vetni ésszerű alapon nyugvó intézkedésekkel, meg kell államosítani nem csak a vasutakat, hanem a pálinka

gyártást is, államosítani a bankokat a biztosítási üzletet, el kell tiltani a házalást — s ha ez megtörténik megfelelő módon ha szigorú törvények lesznek megalkotva — miből él majd akkor a zsidó parasita? Talán a földművelésből? Nagy Frigyes porosz király már száz évvel ezelőtt megengedte, hogy a zsidók vehetnek maguknak földet vagy béreljenek ilyet — de csak azon föltétel alatt, ha földjeiket zsidókkal szántatják, zsidókkal arattatják le a vetést. Ettől visszariadtak valamenyen! Így lehetne ezt a gyáraknál is tenni, ha gyáros akar lenni a zsidó foglalkoztasson csak zsidókat!

Nem panaszolhatna akkor a zsidóság martyriumról, mint a középkorban, mert az állam őt el nem tiltja a munkától, habár tönkre tenné parasita tevékenységét, mert az állam akkor a zsidóból munkás és alkotó egyént nevelne, — s ez kutya kötelessége az államnak, ha a többi nép irányában igazságosnak akar föltűnni és lenni. Ha pedig a zsidó tényleg bebizonyítani akarja hogy föltűntünk áll, akkor tegye azt a munka terén a munkával magával, de ne úgy, hogy a keresztény nép munkájával kérkedik, miként azt a mult évi országos kiállításunkon tették. — Pulszky uram s vele együtt valamenyi zsidóbarát mutassa ki egyszer vajjon mire képes a zsidó munkás!

Azzal, hogy a zsidóknak dolgozniok kellene, meg volna oldva a zsidókérdés is!

A mi kormányunk persze még most mindezzel nem törődik, neki csuszniá kell Rotschild számolya elé, hogy adjon kölcsönt. A mi kormányunk szemet huny, midőn a nemzet fölmutatja tátongó sebeit. Nyenekre mutatott rá Hermann Ottó képviselő is, midőn meginterpellálta a belügyminisztert: vajjon van-e tudomása arról, hogy Máramarosmegye magyarsága élethalálharcot küzd a zsidósággal, a dákorománokkal és oroszokkal. Kíváncsiak vagyunk a feleletre, ámbár föltehetjük, hogy mind a fölhozott panasz csak álomképnek fog deklaráltni Tisza Kálmán által!

És ha Tisza azt mondja, hogy nincs Magyarországon egyetlenegy zsidó sem, ha azt állítja, hogy e hazában csak magyarok vannak, akkor föláll az egész sereg Megyeri Krausszal együtt, a Tisza mamelek serege, s rámondja, hogy nincs zsidó Magyarországon, mert a zsidó jó magyar hazafi, mint akár maga Csanády bátyánk!

Ha nem volna az egész oly nagyon szomorú, bizony kaczaghatnánk fölötte. S éppen azért meg kell minden erőnket feszítenünk, éppen azért cselekedjünk!

Hogy áll a világ?

A szerb-bolgár béke egyetlen cikket a bukaresti békeértekezlet elfogadta és hiszik, hogy ennek lényeges befolyása lesz arra is, hogy a bolgár kérdés és görög lefegyverkezés is elintéztessék. Mert a Balkánon minden összefügg; a háboru épp úgy mint a béke. Erre most — talán — talán rövid időre — kilátás van; mert a szerb kormány azon javaslatát, hogy hagyják ki a török kormány által javasolt egyetlen békecikkéből, a Bulgária és Szerbia közötti béke és barátság hangsúlyozására és tartosságára vonatkozó részt, a porta elfogadta s így a febr. 1-én letelt fegyverszünetet oly béke követi, melyben a Balkán félsziget testvérepei még sokáig fognak egymás iránt keserű érzéssel viseltetni, —

ha nem még sokkal rosszabb dolgokkal. Tehát a béke meg volna — barátság nélkül. És mi biztosítékaik vannak e békének? A nagyhatalmak nyomása szülte nem a hadviselő felek akarata és megegyezése. Mindazáltal a béke aláírása oly diplomáciai siker, melyet kis idővel ezelőtt még a külügyminiszterek sem mertek remélni. A főérdem Angliáé mivel az íjlesztett rá Görögországra. A szerbek lesték a görögök támadását, addig huzták, vonták a dolgot s le is hagyták folyni a fegyverszünetet. De a görögök meghunyászkodtak, midőn az angol tengeri szörnnyeteket látták. A görögök nem szeretik az angol tréfát s különben sem lévén hasonlók Leonidás-hoz, nem verték meg a törököt.

Mindenből tehát kitűnik, hogy ha Európa nem akarja nincs keleti kérdés Ellenben ha Oroszország akarja s ez mindig akarja, mert ez az ő politikája, hát akkor van.

Oroszország most nem mozdította meg kis ujját sem s éppen ez által mutatta meg jelenleg hallgatag haragját, a mely el nem aludott még s nem is alszik soha.

Külömben furcsa hírek szárnyalnak el hozzánk a távirón Londonból, a melyek szerint Gladstone liberális miniszteriuma alig-ig fogja magát soká tarthatni, mert a miniszteriumból k lépett Chamberlain és Trevelyan s küzdeni fognak Gladstone irlandi programja ellen. Hartington és Salisbury féle koalícióról is beszélnek, a mely esetben Hartington állana egy új kormány élére. Ennek a kabinetnek nagyon szilárd állása lenne az ir kérdésben, de az kétséges, vajjon a speciális angol kérdésekben is megtarthatná-e a többséget.

Rómából jelentik, hogy a pápa megkoronázásának évfordulója alkalmából márczius 2-án fogadta a bibornoki testületet. Ez alkalommal a pápa kiemelte annak szükségességét, hogy a katolikusok egymással egyetértésben éljenek azok ellen, a kik az egyetértést megzavarni és gyöngíteni akarják, panaszkodott a pápai széknek méltatlan s a függetlenséggel össze nem férő szomorú helyzete miatt s utalt ama büntetlenségre, melyre haszontalan ürügyek és aljas rosszakarat címén a vatikán ellen a gyűlölséget szitják.

Ugyancsak Rómából jelentik, hogy az olasz kormány Massanából táviratokat kapott, melyek azt jelentik, hogy az abessziniak ismét megragadták az offensívát az olasz csapatok ellen, s készek élethalálra harcolni, de az idegeneket ők megtűrni nem fogják.

Ugy látszik, hogy Olaszország nem sokára föl fogja adni a kalandos afrikai hódításokat, melyek minduntalan nagy áldozatokat követelnek az országtól.

A „Farik“ című török felhivatalos lap egy hosszú cikket közöl, melyben Németország mintájára konföderációt ajánl, úgy hogy a politikai és katonai kormányzat Törökországot illetné.

Törökország akkor éppen oly hatalmas lesz, mint ma Németország. A nevezett lap azt is említi, hogy Görögország ettől az eszmétől nem idegenkedik azt hiszi, hogy a többi államok sem elleneznek.

SZAPULÓ.

Négy-öt gimnasiunai osztályt végez a zsidó gyerek, annyit tud, hogy a nyelvtan szabályait agyon nem üti — egyéb foglalkozása nincs, mert nyulbórral házalni restel, tehát fölcsep hírlapírónak! Ha pedig seho! sem akarják elismerni ebbeli hivatottságát és nem kap alkalmazást egy meglevő lapnál: akkor — csinál ő maga lapot — házagpótlót, mert hiszen oly sok

még nálunk a hézag és oly könnyen bivő a közönség. Ismerünk egy nagy magyar várost, a hol egy 19 éves tanuló zsidó subancz „szépirodalmi és vegyestartalmu“ lapot szerkeszt és ad ki. Persze, hogy iszonyu silány, de azért eltengődik valahogy; pártfogója az ifylélenek mindig akad, ha — sokba nem kerül. Persze a jóra való vállalatok pártolásában ezek a jó szívek nem mutatkoznak.

Aránylag semmiféle más pályán nincs annyi kontár, mint a hírlapírói pályán. Minden mesterséget tanulni kell, még a csizmadiaságot is, ha valaki érteni akar hozzá. Minden pályához kell megfelelő képesítés, értelmi kvalifikáció s ha magasabb fokú, tudományos vagy művészi a szakpálya kell hozzá erkölcsi kvalifikáció is. Csak a hírlapírói mesterséget nem szükséges tanulni, ehhez nem kell diploma, nem szükséges felszabadítólevél sem erkölcsi bizonyítvány. Éppen azért e téren igen gyakran laza erkölcsök az uralkodók, s nincs oly intézmény a mely annyi botrányt, izgagát okozza és annyi társadalmi kört terjesztene, mint a hírlapírodalom — különösen a vidéken.

Többször volt már alkalmunk e lapokban ezt a témát röviden szellőztetni, most legújabbán itt van az aradi eset, melyet egy szemétdombra való lap idézett elő s melyről mi is megemlékeztünk. S hogy milyen az a lap, a „Paprika-Janesi,“ s milyen annak a szerkesztője, mutatja az, hogy a véres eset után oly kvalifikálatlan modorban támadta meg újra a katonaságot, hogy az aradi közönség ezen jobban megbotrányozott, mint a katonatisztek eljárásán, mert most érti a közönség is, hogy a katonatiszti becsület becsülete érthető módon igazolható. A hírlapíró visszaélések és botrányok magától értetődik a sajtó szabadság természetesen rosz következményei. Ezt eltagadni nem lehet. Nehogy azonban valaki azt gondolja, hogy mi ebből már most azt a következtetést akarjuk levonni, hogy a sajtószabadságot meg kell rendszabályozni! Nem! A sajtószabadság oly becses intézmény, melynek kinövéseit messze tulszárnyalják annak jó oldalai s áldásos eredményei, hanem igen is kimondjuk, hogy maga a társadalom van hivatva a kinövéseket lenyesegetni, mint a kertész teszi a fának vad hajtásával, és kell is ezt tennie éppen a sajtószabadság megóvásáért.

Régi mondás szerint: a sajtó ha sebet üt, be is gyógyítja azt; ez igaz is bizonyos háttérig és úgy, hogy a tisztességtelen sajtó által ütött sebeket is a tisztességes sajtónak kell begyógyítania. De vannak sebek, a melyeket az erkölcstelen sajtó okoz vagy elmégesít, a melyek egy-egy társadalmat évekre néha évtizedekre megrontanak és lehetetlennek teszik a közbékét s a közjóra irányzott társadalmi munkásságot.

Nagy lármát csapott az összes sajtó — már t. i. a zsidóságot szolgáló sajtó a Hirschman Vilmos redakter megkutyakorbácsolása végett. Most megelégedve észleljük hogy része e sajtónak — a tisztességesebb része — felszólal az aradi gazember ellen s hogy egy-két lap kimondja immár miszerint most értik már a tisztetek eljárását, kik Hirschmann Vilmossal szemben úgy jártak el a mint eljártak. Azok a lapok persze, a melyek zsidó dühükben nem tudtak hova lenni, most mélyen hallgatnak.

Hát mért nem mondják ők is, hogy Hirschmann volt zsidó zugiskola tanító, majd budapesti revolveres hírlapszerkesztő és család, majd Székesfehérvárról eltoloncolt gazember, nem az az aradi vértanu többé, mint a milyennek híresztelték?

TÁRCZA.

Szakáll és bajusz.

Kecses alakú, egész doboz alumínium-tollal ajándékoztam meg magamat. Oly finom borotválék van, hogy ellenállhatatlan kedvem jött egyiköket az emberi szőrszálon megpróbálni. Nekem való foglalkozás. Hiszen oly szőrszállhasogató, zárányos természetű vagyok, és úgy szeretem a más réjtjén megcizírogatni azt, amit az enyémről minden héten háromszor lekaszál a — „friseur.“

Igen, cizírogatni és nem kaszálni akarok. Sőt ha kitelnek tőlem, rögtön felföldöznek egy olyan csodaszert, mely a korán megferfiásodni törekvő jeunesse d'oree pusztá arczát 14 nap alatt adonisz pehelylyel, valódi selyembirka-gyapjuval venné körül (Pardon! talán vörösmartiasan kellett volna magamat kifejeznem, így: „a férfiaság nem gyáva mohával“ veszi körül; de a moh mindjárt eszembe juttatja a fát, én pedig az „arany“ ifjúságot, a haza reményeit, sehogysem tudom fajnőknek képzelni; nem még a fűzfá-poétákat sem.)

Hallom, hogy más okos és élelmes kutatók találtak is már föl ilyen bűvös pastát, sőt árulják is. De az enyém jobb lenne, mert legalább ingyen adnám. És ettől bajusza, szakála nőne még a csecsemőnek is, még a „szép“ nemnek is! Így aztán nem felhetünk, hogy a roppant adósság miatt tönkre jutunk; a bankároknak lenne elég okuk hitelezni a — szakállunkra, jól tudván, hogy akkor van az emberi élet aranykora, midőn képünkön az aranygyapju ütközik.

Hallgatnak, mert agyonhallgatás most ő reájuk nézve a leghelyesebb eljárás.

Megelégedve tekintünk vissza a mi saját magunk-tartására, talán a „Népjog“ volt az egyedüli lap, a mely a Hirschmann redakterrel szemben ugyanazt az álláspontot foglalta el kezdettől fogva, mint a melyet ma elfoglalhat, mint a mely álláspontra a becsületes, tisztességes sajtónak is helyezkednie kell!

Mi tohetjük azt, hogy önálló semmi által el nem tántorítható nézetünket minden felé szabadon nyilvánítsuk, mert függetlenek vagyunk, mert nem szolgálunk semmiféle klikknek legkevésbé pedig a zsidó klikknek, mely a mai sajtót bérben tartja! Ez alól emancipálni kellene magát minden magyar embernek, minden kereszténynek, minden tisztességes embernek!

Utólvégre talán mégis a miénk lesz a győzelem!

HIREK.

— **Hogyan geseftel a zsidó.** Zsidó konzorcium alakult Hamburgban, mely a felvidéki tót atyfiakat kivándorlásra csábítja; a geseft persze abban áll, hogy ezek az urak közvetítőként lépnek fel s szállítják a kivándorlókat, cifra szegélyű, től szövegű jegyeik fennen hirdetik, hogy mily jól s olcsón lehet őket elszállítani a szegény tótokat Amerikába, hetenként kétszer; e hirdetési jegy figyelmeztetést is tartalmaz, hogy a jegy tulajdonosa azt jól megtakarítsa, kieserélni ne engedje; utasítást ad, hogy Oderbergben kell vasutára ülni, s onnét Hamburgig váltani a jegyet oda érve pedig a hirdető jegyet a kalap mellé kell tűzni, hogy a megbízott az utast, — a ki persze nem más mint áldozat, — azonnal felismerhesse s az „egyesülethez“ vezethesse. No ha egyszer ott van azután elbánnak vele a zsidók kedvükre. Így állítja a zsidó vásárra a szegény keresztény népet! Hanem azért a keresztény zsidók elég szemtelenek egyre lármáznak, hogy a mit mi antiszemita mondunk az csak mese!

— **Az ország halottja.** Nem oly nagy emberről van szó, a kit mindenki megsirat, csak egy szegény ördögéről, a kit alig ismert valaki s most mégis az ország halottja lett, mert minden törvényhatóságnak megküldik a haláláról szóló értesítést s minden községet megkérdéznak: nem ott lakott-e nincsenek-e ott rokonai, ismerősei? Czíkora Andrásnak hívták a szegény ördögöt, s úgy jutott ehhez e nagy kiténtetéshez, hogy a mult hónapban Amerikába akart menni, de Brémában megbetegedett s az ottani kórházban meg is halt. Monarchiánk brémai képviselője jelentést tett a halálesetről a magyar kormánynak, a mely országszerte keresi a megholt rokonait, a többi közt csak azért is, hogy kifizessék a brémai kórháznak az ápolási és temetési költségeket.

— **Zsidómák virág.** A Birnfeld bankváltó-cégnél elkövetett sikkasztás ügyében a rendőrség eddigi nyomozásai azt látszanak igazolni, hogy Tachauer zsidó még nem hagyta el a fővárost, hanem itt valamely hitsorsosánál tartózkodik elrejtve. A károsult cég a főkapitányságnál 300 fr jutalmat biztosított annak, a ki a fiatal szőkevény sikkasztó kézrekerítését előterjeszti.

— **Csaló.** Szegedről írják: Haladunk, ha nem is abban, a miben kellene s városunk kezd napról-

Azonban az emberi szőrszál még akkor is nagy értékű, vagy hogy pénzügyéri nyelven szóljak: még akkor is nagy tőkét (olykor tőköt) fedez, mikor megezüstösödött. Tanu rá a török, ki a profeta szakállát (mely kétségkívül ezüst), a világ minden kincsénél szentebb és drágább valaminek tartja. És általában kitűnő ékességnek, kegyeletre méltó adománynak tekintik a szakállt és bajuszt keleten mindenütt.

A Királyok könyvében olvassuk, (II. 10.) hogy Dávid király háborúba keveredett az ammonitákkal, mert ez utóbbiak a Dávid követéinek szakállát félig leborotválták s így megcsufítva ereszték el őket. E gyalázat miatt az ammoniták és szirusok táborából hétszáz szekeres és negyven ezer lovat veszté a harcúterén életét.

Izaiás proféta (7. 20.) zsidóország veszedelméről jövendölven, azzal fenyegeti a zsidókat, hogy: az napon megborotválja az Ur berbevert borotvával (a asszirik által) a fejek és a lábak szőrét és — az egész szakállt.

Ki gondolná? Még a szőrnetyeg Néro császár is tudta becsülni az emberi szőrszálat, még pedig nagyon. Ugyanis Poppea nevű asszonyság hajfűrtje annyira megtetszék neki hogy szálanként megolvassa s a hosszabbakat versekben enkelé meg. A szép hölgynek pedig ajándékol aranyfésűt küldé; a kifésült szálatokat elkérven, aranyba foglaltatá s Junó istennő templomában oltárra helyezé, hogy mindenki tisztelje.

A középkori, regényes tárgyú eposzok egyik remekének, Wieland világhírű „Oberonja“-nak egyik motívumát is a szakáll képezi, a bagdadi kalifa szakála, melyből Nagy Károly császár parancsa szerint Hüon lovagnak egy maroknyi szőrt kell vala elhozni, még pedig úgy, hogy alkalmával vágja le azt.

napra nagyobb rutint és ügyességet kifejteni; most is egy ismeretlen akasztófavirág oly ügyesen végrehajtott csalásáról értesülünk, a mi a jó madárnak a fővárosi e fajta emberek sorában is díszes helyet biztosítana. Egy szegény cseléddel: Fazekas Fánival történt az alábbi eset a melynél ketten szerepelnek: egy ügyetlen, a kit megcsalnak is egy szemes, a ki csal. Az ügyetlen ebben az esetben a nevezett csinos, takaros fiatal leány, az ügyes pedig egy alacsony természetű ismeretlen ember. Tegnapelőtt dében látták egymást először és valószínűleg utóljára. A leány, a ki Fabriczki Adolfnál szolgál, kevéssel tizenkét óra előtt a Tisza Lajos-köruton keresztül a piacra sietett s a mikor a Csekonies-utczába ért, találkozott egy paraszt asszonnyal a kinek gyönyörű szép téli kendő volt a fejére kötve. A kendő oly szép volt, hogy a leány megfordult s hosszasan nézett az asszony után. Mikor tovább akart menni, elébe állt egy ismeretlen barna fiatal ember s azt kérdezi tőle, hogy nem venne-e meg egy éppen olyan kendőt, mint a minőt azon az asszonyon látott, — potom áron, három forintért. A leány kapott a kínálaton. Van-e pénze? — kérdezte az ismeretlen — mert a kendő el van zálogosítva G. zálogüzletében, s ha három forintot hoz, azonnal kivált-hatjuk és a magáé lehet. A leány visszament a lakására, elhozta a három forintot s követte az ismeretlent a G. zálogházába. Itt az ismeretlen elvette tőle a pénzt s bement a zálogüzletbe; pár pillanatnyi időzés után kijött s azt mondta, hogy most nagyon elvan foglalva a tulajdonos, majd pár percczel később lehet bemenni. Azután átadott neki egy zálogszedőulát azzal hogy várakozzék reá, a míg elmegy egy szivaros boltba szivarot venni. A leány átvette a szedőulát, az ismeretlen eltávozott s azóta sem tért vissza. A szedőuláról küldött, hogy az egy fővárosi zálogintézet által kiállított igazolási jegy egy l frt 50 krra becsült zálogtárgyról. A károsult leány panaszt emelt a rendőrségnél, de bizon ott sem tudtak semmi vizsgálatot mondani neki, mert az általa adott hiányos személyleírás után alig lehet remény, hogy az ügyes csalót elcsip-hessék.

— **Mathusalem felesége.** Ujpesten egy száztizenhat éves zsidó asszony halt meg tegnap. Klein Deborahnak hívták, állítólag Gömörmegyében született s férjét nagyon korán elvesztette, úgy hogy mint többször említette, már nem is emlékszik reá. Testben és lélekben nagyon meg volt már törve s mint magával tehetetlen, egészen hitsorsosai ápolására volt utalva.

— **Forrásvíz Budapesten.** Esterházy Miklós gróf és Feszty Adolf, műépítész beadványt intéztek a fővárosi tanácshoz a fővárosnak egészséges vizet leendő ellátása ügyében. Azt indítványozzák, hogy Tatatóvárosról a Vértes-hegység természetes vízőbléből lássák el a fővárosi lakosságot forrásvízzel, az európai nagyvárosok mintájára. A beható tanulmányokon alapuló beadványhoz részletes költségvetést is mellékelnek a beadvók, a melyből hogy a víznek Tatatóvárosról Budapestre, illetőleg a balparti részekre leendő átszállítása 8 217,763 frtba kerülne, a mi a közmunkatanács káposztásmegyeri tervezeténél másfél millióval olcsóbb. A tatatóvárosi vízvezeték nyolczszáz ezer lakos részére naponként 120,000 köbméter vizet szállíthatna. Az előterjesztett javaslathoz igen részletes tervek vannak csatolva, s az egész javaslat a most fennálló vízműhöz csatlakozik. A terv oly kitűnőnek látszik, hogy a legkiválóbb figyelemre méltó.

Mi több: egyszer azt ujságoiták a mindentudó lapok, hogy a chinai „felvilágosult“ császár a mennyei birodalom jeles férfainak jutalmazására új rendet alapított. Ami abból áll, hogy a kitüntetésre méltó nagyok bajuszát piros s lyemszalagall fonatnak be s ekkép hirdetik a rájuk halmozott dicsőséget.

E szalagos bajuszu chinaiak azonban sohasem fogják elhomályosítani rét szakállu Frigyes császárnak, vagy pedig Sue Jenő „Kékszakállu“ herczegének dicsőségét.

Nálunk, Magyarországon alig fogta föl valaki igazabban a bajusz jelentőségét, mint azon, ha jól emlékszem, szabadkai leány, ki szerelmes udvarlójának egyik bajuszt, hütlensége büntetésül alvás közben levágta, és a járőkelők elretentése végett, mint véres boszujú martalékát, a kapura kiszögezte. Képzelnétek: udvarlója mily csunyan nézett másnap arra, ki őt kérdezni találta: „Hát hogy? vág a bajusz?“

Azaz, tévedek. Tudósunk is volt már, ki a szakállról 50 ivre terjedő munkát irt. Czime ez: „Pogonologia“ („pogon“ görög szó, szakállt jelent) vagyis értekezés a szakállról leginkább történeti tekintetben classicus szempontból. Sajnos hogy e híres értekezés kéziratban maradt, mert szerzője igen sok tekintetben bámulatra méltó ember: Sebestyén Gábor (szül. 1794), ki Veszprém megyében 28 évig viselé a főügyészségi hivatal s 48-ban orsz. képviselő is volt.

Mint hogy idézett munkáját nem olvashatjuk, hát legalább órála mondok valamit.

Egyszer Pálóczy Lászlóval vitába keveredvén azon kérdés fölött: vajjon ama sült madárpecsenye, melyet sz. Gunther remete (ki Bakonybélben is lakott) sz. István király asztaláról elre-

— **Nadály fogás.** Földesről írják: Weinberger Mihály a legszélsőbb végletekig menő uszorájával, minden nagyítás nélkül, százakat tett anyagilag tönkre. Régóta tart már az adatok gyűjtése e monstre uszorás pörhöz, míg végre a bizonyító adatok teljesen a törvényszék rendelkezése alá jutottak. Február 25-én egy vizsgáló bíró, s Debreczen egyik kiváló ügyvédje fegyveres csendőrök jelenlétében foglalat tartottak nevezett Weinbergernél, s egy halom kötvényen és váltón kívül több darab naplókönyvet találtak, melyekben a roppant uszorát bizonyító kamatláb mindenütt fel van jegyezve. Most már bizonyos lehet az uszorás, hogy az igazság nem vak, azért, hogy néha be lehet a szemét kötni.

— **Az orosházi keresztény hitelszövetkezet** mult vasárnap tartotta évi közgyűlését, melyben felkiáltással és egyhangulag megválasztották a régi elnököket: Kilán Gyulát elnöknek, Veres József orsz. képviselőt alelnöknek. A zsidók és barátaik megtették ugyan a kísérletet, hogy az intézetet kiforgatták jellegéből, de teljes kudarcot vallottak vele.

— **Ázsiai magyar politika.** Hogy kellene megoldani a keleti kérdést, és miképpen kellene csinálni jó magyar gyarmat-politikát, és mindezekkel kapcsolatosan megoldani nálunk az antisemitizmust úgy, hogy az kerek-számban 20.000.000 forintot jövedelmezzen az államnak? — ezt megmagyarázta a pénzügyminiszternek egy vidéki zsidó, 27 kros bazár-tulajdonos. Levelet intézett Szapáry Gyula grófhhoz, kinek „trónjánál” a következőkért esedezik: a török nekünk ellenségünk, kergessük ki tehát Palesztinából! Aztán telepítsük ki a magyarországi zsidókat oda, a kik egy magyar gyarmatot alakítanak a magyar termékek forgalomba hozatalára. A 600.000 zsidó az otlevölkökkel 2 millió lelket tenne ki; ezek mindenike fizetne 10 frt adót, a mi 20 millió forint. Ezek meghódítanák a magyar terményeknek egész Ázsiát és északi Afrikát. És mindezt a temérdek boldogságért a tanácsadó nem kíván egyéb jutalmat, mint hogy neveztessek ki Palesztinába adóvégrehajtónak 5 esztendőre, évi 2000 frttal. A levél írójá 30 éves, beteges ember, a ki szeretne Ázsiában, melegebb égélj alatt tartózkodni. Ezért a kis kuráért megtenné ő, hogy felforgatná Európát, úgy, hogy mi legyünk felül! Mondják, hogy Szapárynak az a 20 millió nagy szeget ütötte a fejébe, és tűnődik felette.

— **Veres József** orsz. képviselő kezdeményére a mult télen vasárnap esténként Orosházán felolvasásokat tartottak, miket a nép nagy érdeklődéssel hallgatott meg. Jövő télen e felolvasásokat folytatni szándékoznak.

Országgyűlés.

Megkezdődött a temetés, az önkormányzatnak temetése a közsabadság ment várának lerombolása. Tisza Kálmán telhetetlenségének nem elég a hatalom azon mérve, melyet eddig is birt, ő irtózik még a latsattól is mely azt korlátozza. Tudja mindenki, hogy az mit eddig is önkormányzatnak neveztek, az noha nem volt más, mint eszköz a hatalom kezében, nem volt az valódi önkormányzat, de előforduló esetben lehetett volna legalább kiindulási pont az önkormányzat kifejtésére; Tisza Kálmán bölcserő, ő hatalmát s azokat,

pitett, kappan volt-e, vagy páva? — száz ivre terjedő humor-gazdag tárgyalást irt, bizonyít-hogy az páva volt!

Fölülmulhatatlan ügyességgel birt az epigrammák, monogrammak és anagrammak készítésében. Többi közt Bartakovics Béla egri érsek nevéből egyszeri felszólításra 5666 anagrammát készített (pl. valóban ritka becs, Csáki Borbála vet, stb.)

Midőn egyszer Komáromban néhány uri hölgy felszólította, hogy mint tudós férfiú fejtené meg nekik az akkori földrengés okát, ő a bibliából, melyet kívülről egészen tud vala, Salamon Példabeszédeinek 30-ik részéből ezeket idézte: „Három dolog alatt indul meg a föld: a szolga alatt, mikor uralkodik a bolond alatt, mikor eleget eszik és a gonosz, mord kedvű asszonyi állat alatt, mikor férjhez megyen!”

Elmés, jellemző adoma, melyen alkalmasint nevet az olvasó, ha nem mondom is, hogy vége van már! Csak egy hibája van: semmi összefüggésben nincs ezen, a szakáll- és bajuszról zengő essayvel; csakugy hajánál fogva rántottam elő.

Mondok hát másat, mely tüzetesen ide vág.

Egy vasárnap reggelén beállt a hosszú bajuszu obsitos huszár káplár Iczig zsidóhoz, szokása szerint: pálinkát kávézni. Iczig éppen reggeli imádságát morogja az italmérő ketreczben s nem akarja észre venni a vendéget. Ez bele kötölködik, mondván, hogy nem csodálná a zsidók sok imádságát, ha annyi szentjök volna, mint a papistáknak, de mikor hát...

— Thudgya khen mit, káplár uram? Thubb szentje van nekünknek, mint kheneknek! — bölcselekdek Iczig.

— Ejnye, gyilkolom adta! Már hogy mond-

kik neki parancsolnak, kiknek térdfejhajtó legalázatosabb szolgálja nem akarja kitenni azon eshetőségek, mely bekövetkezhetne, ha a mostani elpuhult elsatnyult nemzedék helyét életrevalóbb váltja fel. Tisza Kálmán bölcserő, tudja hogy meglepetéseket hozhat a holnap nap, nem mulasztja el tehát felhasználni a m á t, mely az övé, teljesen az övé, jól is választotta meg az időt, midőn javaslatát a köz törvény hatóságok rendezéséről, igaz nevével nevezve a főispáni mindenhatóság törvénybe iktatásáról, az önkormányzat eltörléséről — most tárgyalta. Most midőn már csak a függetlenségi elveket valló képviselőkben talál a valódi önkormányzat pártolókra. Hogy a dolog ilyen állásban kétség sem lehet az iránt, miként ez áldatlan javaslat is, mint annyi másik az ország kárára a szabadságnak, a valódi állami rendnek tán kipótolhatatlan veszélyére törvénynek lesz. De legalább megvan azon vigasztalás, hogy a közérület ébredni kezd, a kisebbségben lévő függetlenségi pártiak hű habár nem nagy serege, sikra száll, s lépésről-lépésre hátrálva csak védi a megtámadott jogot, a veszélyezett szabadságot, s keserűvé teszi Tisza Kálmánnak győzelmét.

E vita folyamán — eddig legalább — eltért a kormánypart eddig követett taktikájától, megvált némaságtól, s szónokai egymást váltják fel, s mi a legkülönösebb, elkezdve Tisza Lajos grófn egész Bezeredy Viktorig mindannyian azt jelentik ki, hogy ők a javaslattal megelégedve nincsenek nem ugyan azért, mintha ez fenntartaná az önkormányzatot, hanem azért, mert szerintük legalább anny képet meghagyja, pedig ők azt sem akarják megtűrni. A „csoda alkotmány” egykori védője Zichy Antal, még azt is ki akarta magyarázni a régi törvényekből, hogy igazság szerint a főispánnak joga volna az alispánt kinevezni; persze, hogy minden törvényűdő ember kineveti e miatt; Földváry Miklós, kiről azt beszélik, hogy alig néhány éve még szoptott, tapasztalatai alapján hajított lándzsát a vármegye ősdi intézményére, hanem hát azért kötelességszerűleg mindannyian pártolják a szerintük is rossz javaslatot, s hogy miként lehet ezt mégis megszavazni az legendaritóbban mutatkozott Pulszky Ferencznek az ismert keresztény zsidónak beszédjében. Eltekintve attól, hogy ez az ur minden felszólalásában szellemi bukfenckkel botránkoztatja azokat, kik a képviselőház tanácskozásainak méltóságára még adnak valamit ez alkalommal oly czinizmussal, oly messzire megvetésével mindennek a mi tiszteletre méltó nyilatkozott, hogy ezen még maga Tisza Kálmán is — kinek pedig Csanád bátyánk szerint ugyancsak vastag a bőre — nyilván megütöközött, vagy legalább megütöközött tudatott, mert hát tudni való, hogy Tisza Kálmán urhoz a róka bátran iskolába járhatna, így tehát az, ha mutat valamit, azt ugyan nem tudni a valót mutatja-e? Így tehát miután tudvalevőleg „fejtől bűdösödik a hal,” kizárva nem azért van-e az a sok beszéd az a következetes támadás pártja részéről a javaslat ellen, hogy a generalis helyzetet megkönnyítsék, vagy az ellenzékkel azzal ijesztgessék, hogyha Tisza az ő szavakra áltana az önkormányzat nevéit eltörléne, a minthogy a miniszterelnök ugy is tűnik fel ma, mintha az önkormányzatot saját pártjának támadásai ellen védelmezne, védelmezte is ismételt felszólalásaiban; persze az

hat ilyet Iczig uram? Fogadjunk hát no! De mibe? Várjon csak. Hopp! Ez jó lesz. Iczig ur mondja ki egy zsidó szentnek a nevé, oszt' huzon ki egy szalát a bajuszomból. Így ni! En meg kimondom egy-egy pápista szent nevé, oszt' kihuzok egy szalát a maga szakállából. Így la! Majd meglátja, hogy nekem van igazam

Megegyeztek és elkezdtek a furcsa versenyt. Mikor már kihuzgáltak egymás szőreből tiz-tizenöt szalát, a káplár elkiáltja magát:

— Istennek minden szentjei! És neki rohan Iczig szakállának mind a két kezével és megkopaszítja, mint Rifke felesége szokta a kóser ludat,

Tragikomikusab ennél a vitatkozásnál csak nagy Muszkaországban történt az 1551-iki moszkvai zsinaton, hol nem ragadtak ugyan a szent pópák és metropoliták egymás szakállába, de panaszkodának a roppantul meglazult egyházi fegyelem siralmas állapota fölött, s hogy a baj tovább terjedését megakadályozzák, szóról-szóra ily „dogmát” definiáltak: „Valamennyi eretnekség közt, melyeket az egyház átokkal sujt, egy sem oly büntetésre méltó, mint a szakáll-borotválás; e gonoszsgót még a martýrok vére sem törölheti el; aki tehát szakállát levágatja, hogy az embereknek tessék, az megsérti a törvényt, elensége az Istennek, ki bennünket saját kézműsáivá alkotott.” (Deharbe, Religionsgeschichte. 364. l.)

Mégis legsziverehetőbb azon jeremiád, melyet a Ballagi Mór lapjának (Prot. egyh. és iskolai lap) egyik régi számában hárfázott el egy „tiszteletes ur,” — „Bajaink” fölött. Többi közt ily fájó hangon veri a zsolnárt: „A papi tekintély vedlik a világi köntös foszlányai között melyeket a rusztikus „pap” tagjaira gondatlanul aggat,

ő általa contemplált önkormányzatot, mely nem más, mint „nesze semmi fogd meg jól.”

De hát mint már reá mutattunk ez a taktika nem vezet félre az ellenzék, a függetlenségek küzdenek tömören, mint egy ember öntudatosan tekintve a czelra, a valódi önkormányzat megvédésére Bartha Miklós, Mocsáry Lajos Justh Gyula a javaslatot ijesztő meztelenségében mutatták be pártolva jele beszédekben Bartha által benyújtott határozati javaslatot, mely így szól:

Hazánkban a történelmi fejlődés a közigazgatási jogok és kötelességek teljesítésénél az önkormányzati elvet juttatta érvényre. Ezen elv alkalmazásában rejlik az egyéni szabadság egyik kiváló biztosítéka, a polgári jogok gyakorlásának nélkülözhetetlen iskolája, a hatalmi visszaélések megakadályozásának vagy orvoslásának nélkülözhetetlen iskolája, a hatalmi visszaélések megakadályozásának vagy orvoslásának hatályos eszköze és a közigazgatási eljárás jószágának, egyszerűségének és olcsóságának a kulcsa.

A közigazgatási önkormányzat hatáskörét legrészletesebben az 1870. XIX. tcz. irta körül. Oly alapot teremtett e törvényekkel a törvényhozás, mely a központi hatalom országos érdekű akaratának akadálytalan érvényesülését nemcsak egész mértékben biztosította, hanem a közigazgatás és közsabadság érzékeny kárával, még illetéktelen, az önkormányzati elvekkel össz: nem férő beavatkozásokra is alkalmat nyújtott.

Joggal elvárhatta volna tehát hazánk közérdeke, hogy a kormány a 192. számú törvényjavaslattal az 1870. évi XVII. törvényeket az önkormányzati elv érdekében a tapasztalt hiányokhoz képest, a gyakorlati élet igényei szerint javítani fogja.

De miután a 192. számú törvényjavaslat ugy egészben, mint különösen a 46. 48. 49. 57. 61. 63. 71. 73. 80. 82 és 86. § aiban a központi hatalomnak oly mérvű kiterjesztését állapítja meg, mely következményeiben egyfelől az önkormányzati jogoknak nemcsak bénítását, hanem megsemmisülését, másfelől a hatalom törhetetlen önkényét s ekként alkotmányos szabadságunk sarkalatos elveinek főfogatását vonja maga után;

miután a javaslat egyetlen pontja sem czélozza a közigazgatás javítását, de a főispánoknak szánt hatalmi és intézkedési kör által pártadminisztrációnak miúlen veszélyét megteremti:

Mindezeknél fogva — miután a javaslat még csak az 1870. évi XIII. t-cz-ek javítását sem czélozza, sőt az önkormányzati közigazgatás szempontjából még ahhoz képest is valóságos visszaesést jelent:

mondja ki a t. ház, hogy a 192. számú törvényjavaslatot leveszi a napirendről s utasítja a kormányt olyan javaslat előterjesztésére, mely az 1848-iki törvényhozás szelleméhez képest, a központi hatalmat és annak közegeit csak az önkormányzati léttel megférő és az állami kormányzat szempontjából szükséges ellenirzési és felügyeleti hatáskörre szorítja és a mely a kijelölt eljárás szabatos körülírásával a tisztviselők szabad választásának elvét megfelelő képesítés mellett, egész mértékben biztosítja.

Az országos antiszemita párt tagjai közül ez ideig br. Andreánszky Gábor szellemes észzei ostorozva a javaslatot s az ujkor főispánjait, nagyon sikerült volt, midőn Tisza Kálmánt arra hívta fel, hogy főispánjainak ne adjon rendes fizetést hanem ott a rendelkezési alap, abból díjazza őket azon kormánypárti képviselők után kikit sikerülend nekik a jövő országgyűlésre bejuttatni darab számra.

mely felett a zilált bajusz s szakáll úgy áll, mint kenderben a madáríjesztő víz.

Azután e conclusióra jut: „Meg kell kopaszítani az arcot; anathema rátok bajusz, szakáll; hisz a szörtelem kép oly szelid, nőies, hogy akaratlanul is leköt, megigéz s hódolatra készlet. A müvelt külföld müvelt papja, nálunk is a kath. klérus, sima arczával hódítja meg a sziveket(?) és szerez magának nimbuszt!”

Szegény bajusz és szakáll! Mit nem kennek rátok! Oroszországban miattatok lazul az egyházi fegyelem, mert leborotválnak benneteket. Magyarhonban miattatok „vedlik” a tiszteletes urak tekintélye, mert nem borotválnak le benneteket. Csehországban pedig prágai Jeromost tartják a hussziták a férfiak legnagyobb-bikának, mert még a fogán is szőr nőtt...

Mit csináljon hát veletek a kath. pap?

Hát bizony némelyik azt hiszi, hogy nem csinálhat okosabbat, mint ha közép ton halad: meghagyván egy kis mohotkát legalább a gégeje körül, vagy a füle tájékán (pofa-szakáll) mikor is úgy pislog ki belőle min: nyul a bokorból. Szerencse, hogy nem találkozik valami szeleburdi Stüssi vadász, mert ha meglátná, okvetlenül ráduplázná.

Igy aztán a kath. pap tekintélye, még ha történetesen szerzetes tanár volna is, nem vedlik el; sőt ellenkezőleg remélheti, hogy valamikor hasonlítani fog a régi szakállas, bajuszos főpapokhoz, pl. Telekessy egri püspökhöz, kiről azt mondja egy költő, hogy:

„Több erőt viselt ő bajusza egy szálán is,
Mint ha mostanában ezek összezállnak.”

Az országgyűlés ellenzékének — mint annyiszor már, — most is a „közjogi ellenzék” a gyenge oldala. Hát hiába ezek a tisztelt urak vagy legalább nagy részük a habarodásból sehogyse tudnak kikeveredni. Azok közül, kik eddig felszóltak ugyan egyik se pártolta a javaslatot, mind megtagadták annak megszavazását, közülök azonban egyedül Gullner Gyula pártolja az önkormányzatot ez is örökösén választott tisztviselővel. Legközelebb áll még hozzá Sági Gyula, azonban Beöthy Ákos, Grünwald Béla és Fenyvessy Ferencz egyenesen állami adminisztrációt kívánnak s a törvényjavaslatot csak azért nem szavazzák meg, mert ez az önkormányzatot némiképpen fenntartja. Hogy a mérsékelt ellenzéknek ezen kusztaltsága nagyon kezére játszik a miniszterelnöknek, s megbénítja az egész ellenzék hathatós működését, mert megrontja egyöntetűségét, az kétségtelen.

Az általános vita előreláthatólag hosszabb időt vesz igénybe, még harminczhétven vannak feljegyezve szólásra az ellenzéki pártok részéről várható, hogy a kormánypartjáról is még többen fognak nyilatkozni, ezenkívül ma a miniszterek Bécsbe utaznak s így jövő szerdáig e törvényjavaslat tárgyalása felbe szakad.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A zsidókirályok sírját Jeruzsálemben, melyet Pereire Izsák párisi bankár 1865-ben megvásárolt, most az elhunyt bankár fiai a francia kormányának ajándékozták. A sírt a hagyomány szerint eredetileg Dávid készítette s abba minden egyes utóda a saját koporsója számára külön helyiséget építtetett. A sírba nemcsak sok drágaságot, hanem az elhunytak koronáit és jogarait is levitték. Jeruzsálem első pusztulásakor a babiloniak megkímélték a sírt, de Hirkán zsidó király pénzzavarba esvén, a sírt felnyitatta s kiszedte a kincsek nagy részét. Mikor Jeruzsálemet a rómaiak elpusztították, már csak kevés drágaságot találtak. A kereszties hadak elfoglalván Jeruzsálemet, a sírhoz fakereztet állítottak, a melyet Saladin szultán pusztított el. Ma már csak Dávid sírjában lehet eljutni. Ezt olajlámpával világítják meg.

— A „lóerő” elnevezés. A gőzgépek munkásságát „lóerő” szerint szokták mérni. E mértekegyesség alatt amaz erő értendő, a mely szükséges, hogy hetvenöt kilogramnyi súly egy másodperc alatt egy méter magasságra emeltesse. Nagyon tévedne azonban, a ki azt hinne, hogy a legerősebb ló is huzamosan képes ilyen munkát végezni. Fölmerül tehát a kérdés: honnan származik mégis a lóerő elnevezés? Egy szakfolyóirat érdekes fölvilágosítást ad róla. Watt gőzgépet legelőször is egy angol sörgyárban alkalmazták. Földadata az volt, hogy egy vízemelő gép hajtásában pótolja az eleven lóerőt. A gyáros kikötötte, hogy az új gép ugyanannyi munkát végezzen, mennyire lovai képesek. Azt ajánlta tehát, dogoztasanak egy lovat s a fölemelt víz súlyából becsüljék meg a gőzgep erejét. Watt beleegyezett. A praktikus serfőzőnek volt annyi esze, hogy legjobb lovat fogta be s nem kímélte az ostort. Ennek következtében nagy eredményt ért el s a mértekegyességet aztán 75 kilogrammra kerekítették ki. Jellemző adat azonban, hogy az anizini bányákban egy egész éven át harmadfél száz lóval tették kísérletet s egy-egy ló másodpercenként átlag csak huszonnyolcz kilogrammot emelt.

— Szomorú jel. Mily nagy lehet Páris lakosai némely osztályának nyomora, tanúsítja az, hogy a múlt év folyamán 28.000 jegy gyűrűt zálogosítottak el, s ebből csak jelentéktelen számot váltottak ki. Ha valakinek bátorsága volna nálunk e szomorú statisztikára, — ugyan mily számot mutathatna ki!?

— Angol miniszteri fizetések. Most, hogy az új angol kormány nemrégiben megalakult, fölemlítik azt is, hogy anyagi dolgokban kevés ország minisztereinek van olyan jó dolguk, mint épen Angliában. Némelyiknek egy évi fizetése tekintélyes vagyonszámba mehet. Érdekes azonban, hogy nem a kormány fejének van a legtöbb fizetése. Jövedelem tekintében az ir lord-lieutenant az első. Évi fizetése huszezer font sterling a mi a mostani huszonöt százalékos arany agio mellett a mi bankópénzünkre számítva át, épen egy negyedmilió forint. Nem megvetendő állás a felsőház elnökéé sem. Tizezer font évi fizetést kap és ötezer fontnyi nyugdíjra van igénye. A kormányelnöknek s minisztereknek kevesebb a fizetése, de még mindig bőven elég a nagyuri megélhetésre. Ötezer fontjuk, vagyis ötvenezer arany forintjuk van egy évre.

— Amerikai esodabogár. Angol lapok is komolyan írják a hírről, hogy a Trinidad-szigeteken két aszfalt-tenger van. Egy nagy tó melyből csak meríteni kell, a természet maga ad bőven anyagot. Mesélnek egy skót családról is melynek még II. Károly idejéből joga van e tó egy részéhez, s évenként ötvenezer frt jövedelmet huz be. Egy chicagói tőkepezés meg akarja váltani

a tulajdonjogot. Kész nagyon drágán fizetni, mert bölcsen kiszámította, hogy a szurok-tenger egész területére neki semmi szüksége sincs. Egy négy-szögméternyi felületről kiüríti az egész tavat. Mert a nappali merítés által támadt ür éjjelre ismét csak összefoly.

— A szőkek és barnák száma Közép-Európában. Ujabb időben különösen az anthropologiai társaságok nagy gondot fordítanak az iskolába járó gyermekek bőr-, haj- és szemszínére vonatkozó adatokra. Eddig Németországban, Svájcban, Belgiumban és Ausztriában nem kevesebb, mint tíz millió és 80.000 gyermeket vizsgáltak meg. Az eredmény azt mutatja, hogy ez országban tehát Közép-Európában, az iskolás gyermekek egy negyede szőke, egy hatodánál valamivel több határozottan barna, míg a többi vegyes típusu. Szőkeknek csak azokat vették, kiknek szőke hajuk, kék szemük és fehér bőrük van, barnáknak azokat, kiknek barna szemük, barna vagy fekete hajuk, sötét vagy világos bőrük van. A szürke szeműeket már a vegyes csoporthoz számították. Németországban 31-80 százalék a szőke 14-5 százalék a barna, Ausztriában már csak 19-79 százalék szőke és 23-17 százalék barna. Németországban északon a szőke nagyon tulnyomó, dél felé apad számuk és a barnáké növekedik. Ausztriában a Duna jobbpartján erősebb a barna, a balparton ellenben a szőke szaporább, de azért kivételek nagy számmal vannak, így Stiriában és Karinthiában a szőke az uralkodó föltűnő, hogy a szlávokkal annyira vegyült poroszok szőkek, a délnémetek között azonban valószínűleg a latin népfajokkal vegyülés következtében, több a barna

KÖZGAZDASÁG.

Bortermelők orsz. kongresszusa.

Minden vidékről megjöttek Magyarországi bortermelői, hogy annyi oldalról fenyegetett vagyonuk védelmére szükséges intézkedésekre, közös tanácskozásban mutassanak reá.

Már az előkészítő bizottság összeállította azon kérdéseket, melyek felett határozni kellett a kongresszusnak, s tette ezt oly szakértelemmel oly tapintattal, miként nem maradt egyetlen oldala sem a tárgynak, mely figyelmét elkerülte volna.

A bortermelők érdekeltsége lépést tartott az ügy fontosságával úgy annyira, hogy midőn február 27-ikén gr. Andrássy Manó az előkészítő bizottság elnöke az ülést megnyitotta Pest palotájának nagyterme zsufolásig megtelt volt érdeklődő keresztény vendégekkel, mert a mint ezt konstatálnunk szükséges úgy a zsidó szőlős gazdák — pedig sajnos elegendő vagynak ilyenek is, — valamint a zsidó borhandlerek távollétük által tették magukat észrevehetővé. Mi egyrészt e körülménynek vagyunk hajlandók tulajdonítani azon eredményt, hogy a legkényesebb kérdésekben is a határozatok egyhangulag hozattak, hogy a tárgyalás menete a vitakozások hangja oly méltóságteljes volt, mely hangtól az utóbbi időkben nagyon de nagyon el kellett szoknunk.

Az elnöki bevezető beszéd után Péchy Tamásnak a képviselőház elnökének indítványára gr. Andrássy Manó elnök, gr. Eszterházy István és Huszár István urak alnökökké választatván kezdetét vette a tárgyalás, s elsőnek szólott Szalay Imre, kit nem csak a kongresszus eszméje felvetésének dicsősége, de egyszersmind ennek létrehozásában is az oroszlan-rész kétségtelenül megillet. Határozati javaslat a bogyártás tilalmára irányult. Beható tanulmány, a kérdés minden oldalal való ismerettség, teljes tájékozottság, nyilvánult minden szavában azon jeles beszédnek, melylyel javaslatát elfogadás végett ajánlotta, a szónokot minduntalan lelkes s helyeslő éljenek szakítottak felbe, melyek midőn beszédét befejezte újra s újra felharsantak; a határozati javaslat egyhangulag el is fogadtattott.

Ordódy Pál borkivitelünk akadályainak elhárítása, Egressy Győző a hazai borkereskedés Gamauf Vilmos a borászati szakoktatás emelésére, Boross Balint az italmérségi uti jog megszüntetésére gr. Bethlen, a szőlőtermelőknél nyitandó kedvezményekre, Szalay Károly hegyrendőri szabályok alkotására Szabó László a phylloxera elleni védekezésre vonatkozólag nyújtottak be határozati javaslatokat, mely javaslatok mindegyike általános helyeslésre talált s el is fogadtattott.

Elhatározottat végül, hogy az elfogadott javaslatok értelmében emlékirat fog készíttetni s a kormánynak benyújtani.

Oly imponzánssal nyilatkozott a bortermelők kívánata, oly befolyásos férfiak, mint Péchy Manó a képviselőház elnöke, az Andrássyak tettek e kiválmatat magukévá, miként nem lehet kételkednünk az eredmény felől, a minthogy általános már is a meggyőződés, hogy a bogyártás eltiltására vonatkozó törvényjavaslat legközelebb be fog nyújtatni és még ez ülésszak alatt tárgyalható legyen.

Február 28-án a kongresszus tagjai közös lakomára gyűltek össze. Hogy ennel részint fényes részint kedélyes felköszöntéseknek nem volt hiánya azt tudni fogja mindenki a ki ismeri a magyar embert, mely szivesen ad kifejezést meglepedése s örömeinek. Már pedig volt okuk örülni bortermelőinknek, mert megismerték, mennyi erő rejlik a közös czélra irányult összakarát kellő nyilvánulásában.

Budapesti tőzsde.

Érték-tőzsde.

— március 4-én.

Lapunk zártakor jegyezték a következő áratok:

Magyar aranyjár. 4 ^o / _o	108.00
„ papíráradék	93.00
Osztrák hitelrészvény.....	297.50
Magyar hitelbank.....	302.50
Jelzálogbank	121.95
Magyar földhitelintézeti zalog levél 4 ¹ / ₂ ^o / _o	98.—
Osztrák-magyar bank zalog levél 4 ¹ / ₂ ^o / _o	102.50
Cs. kir. kör. arany	5.87
20 frankos arany.....	10.00
Német márka.....	61.95

Gabona-tőzsde

Ujból néhány krajczárnyi javulást kell regisztrálnunk.

Lapunk zártakor jegyezték:

Buza, bányási.....	76-81 kg.	8.00-8.75
„ tiszavidéki.....	76-81	7.95-8.70
„ pestvidéki.....	76-81	7.95-8.70
„ fejmégyei.....	76-81	7.90-8.70
„ bácskai.....	76-81	8.00-8.80
„ északmagyarországi.....	76-81	7.60-8.40
rozsa.....	70-72	6.40-6.55
árpa takarmány.....	60-63	5.60-6.00
„ égetni való.....	62-64	6.15-7.15
„ sörfőzdei.....	64-66	7.20-8.80
zab.....	39-41	6.40-6.85
tengeri új bányási.....	75	5.50-5.55
„ másnemű.....	73	5.25-5.30
köles.....	—	4.70-5.10
káposzta repcze.....	— kg.	—
repcze, új.....	—	—

Marhavásár.

P o z s o n y, március 1-én. Fölhajtattott összesen 1598 drb hizott marha, köztük 1496 drb magyar ökör, 9 drb tehén, 12 bika, 11 bivaly; 213 drb német ökör, 16 tehén, és 12 drb bika. Árak jegyeztettek: magyar ökör 48-58 frt, német ökör 50-60 frt.

Sertés-üzlet.

Budapesti sertésvásár. (A kőbányai sertéskereskedelmi-csarnok jelentése.) március 4. Az üzlet kedvező, szilárd Magyar urasági öreg, nehéz 40-42 frt, fiatal nehéz 42.50-43.50 frt., közép 41-42 frt., könnyű 39-40 frt, közönséges szedett nehéz 40-41 frt., közép 39-40.50 frt, könnyű 37-39 frt. Szerbiai nehéz 37-39 frt, közép 38-39 könnyű 37-38 frt. Hizó egy éves 28-31 frt. Hizó két éves makkos —. Hizó öreg —. frt.

Bécsi sertésvásár, március 3-án. Fölhajtattott összesen 7539 darab, még pedig 1268 nehéz bakonyi, 2103 silányabb, 3768 súldó. A forgalom magyar sertésekben élénkebb volt a csekély szállitmány következtében s az árak szilárdak voltak. Súldók változatlan maradtak. Fizettek: nehéz bakonyi 38-40 frt, silányabb 34-37 frt, súldó 28-38 frt, szalonna 44-45 frt, zsir 48-49 frt. (100 kilogrammonként.)

Felelős szerkesztő SZALAY KÁROLY.